

Åtgärdsplan för suicidprevention

Förvaltning:
Funktionsstödsförvaltningen

Ansvarig:
Susanna Agerius

Gäller för:
Malmö Stad och Region Skåne

Framtagen: 2022-06-20

Innehållsförteckning

Åtgärdsplan för suicidprevention	1
1. Bakgrund	3
2. Inledning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3. Utskott för suicidprevention.....	4
4. Syfte med åtgärdsplanen	Fel! Bokmärket är inte definierat.
5. Genomförande	5
6. Resultat.....	6
Arbetsmarknads- och socialförvaltningen.....	6
Funktionsstödsförvaltningen.....	8
Hälsa- vård och omsorgsförvaltningen	9
Grundskoleförvaltningen.....	10
Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen	11
Barn och ungdomspsykiatri och habiliteringen	12
Primärvården	13
Vuxenpsykiatri	14
7. Gemensamt identifierade behov	15
8. Fysisk miljö, folkhälsa och blåljus	17

1. Bakgrund

WHO har beräknat att psykisk ohälsa kommer att utgöra den största sjukdomsburden i världen år 2030 och förespråkar suicidpreventivt arbete i samhället för att öka folkhälsan. Suicid utgör 57 procent av allt dödligt våld i världen, 800 000 personer begår suicid årligen (Suicide Zero), vilket innebär att det är en större dödsorsak än malaria, bröstcancer eller demens. I Sverige utgör suicid 94% av allt dödligt våld (FoHM) och orsakar 5-6 gånger så många dödsfall som trafikolyckor inklusive cykel (NASP). Suicid är den vanligaste yttre dödsorsaken i Sverige. Död genom suicid är den yttersta konsekvensen av ett psykiskt lidande som är outhärdligt för den som är drabbad. Suicid leder ofta även till stort lidande och försämrad hälsa för anhöriga, närstående och andra berörda.

Allt fler barn och unga i Sverige rapporterar psykisk ohälsa och antalet som diagnosticeras med psykiatriska tillstånd har ökat kraftigt. Att arbeta med att förebygga suicid inom skolan är viktigt. Själv mord är den vanligaste dödsorsaken i Sverige bland unga mellan 15 och 24 år. Antalet självmord minskar i många grupper, men bland unga (15–24 år) ökar de tvärtom med ungefär 1 procent per år.

2. Inledning

Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) träffar årligen Överenskommelser insatser inom området psykisk hälsa. I överenskommelsen 2021 har parterna valt att lyfta fram området suicid och gjort ett tillägg i överenskommelsen *Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention*¹. Tillägget har tillkommit då man ser behov av ökad samverkan i det befolkningsinriktade suicidpreventiva arbetet både inom och mellan regioner/kommuner. Man trycker särskilt på vikten av att kommuner och regioner finner former för att bedriva suicidprevention inom ramen för det reguljära arbetet.

Arbetet med suicidprevention i Malmö kommer att integreras i arbetet inom ramen för handlingsplan Uppdrag psykisk hälsa och i redan etablerad samverkansstruktur.

¹ Överenskommelse insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021-2022

Malmö Stad har valt att tillsätta en suicidpreventionssamordnare för att inledningsvis genomföra en kartläggning gällande det suicidpreventiva arbetet både inom och mellan Malmö stad och Region Skåne. Föreliggande åtgärdsplan är ett resultat av denna kartläggning.

3. Utskott för suicidprevention

Samverkansforum för psykisk hälsa beslutade hösten 2021 att starta ett utskott för suicidprevention. Utskottets uppdrag är att tillsammans med samordnare för suicidprevention driva både det gemensamma och respektive förvaltnings/verksamhetsområdes suicidpreventiva arbetet framåt utifrån vad som framkommer i kartläggningen.

Representation i utskottet

Malmö stad

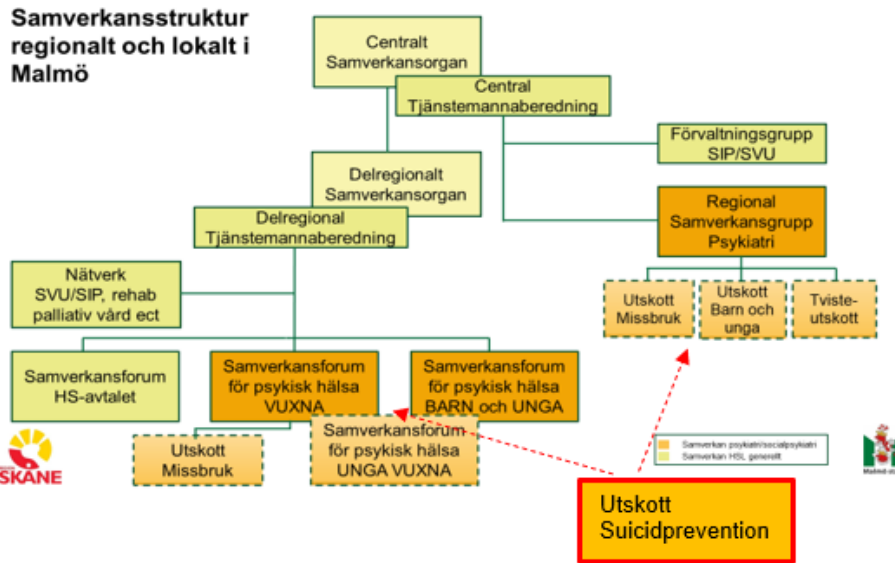
- Grundskoleförvaltningen, GF
- Gymnasie och vuxenutbildningsförvaltning, GVF
- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen, ASF
- Funktionsstödsförvaltningen, FSF
- Hälsa- vård och omsorgsförvaltningen, HVOF

Region Skåne

- Barn och ungdomspsykiatri i Malmö, BUP
- Primärvården i Malmö, PV
- Vuxenpsykiatri i Malmö

Frivillig organisation

- Mind

4. Genomförande

Kartläggning

Kartläggningen har genomförts i enkätform i det digitala verktyget Forms.

Enkäten har skickats ut till nyckelpersoner inom respektive förvaltning/verksamhetsområde. Nyckelpersonerna har i olika grad involverat andra verksamheter och kompetenser inom sin förvaltning/verksamhetsområde för att besvara frågorna. Det finns en variation i vilken bredd enkäten har förankrats i respektive förvaltning/verksamhetsområde.

Enkät

Enkätfrågorna är tagna från Folkhälsomyndighetens kartläggning av det suicidpreventiva arbetet i kommuner, landsting och länsstyrelser 2019² Frågorna har sin grund i regeringens nationella handlingsprogram för suicidprevention som har nio strategiska målområden:

1. Främja goda livchanser för mindre gynnade grupper
2. Minska alkoholkonsumtion i befolkningen och i högriskgrupper för suicid.
3. Minska tillgängligheten till medel och metoder för suicid.

² Det suicidpreventiva arbetet i kommuner, regioner och länsstyrelser 2019, Folkhälsomyndigheten

4. Se suicid som psykologiska misstag.
5. Förbättra medicinska, psykologiska och psykosociala insatser.
6. Sprida kunskap om evidensbaserade metoder för att minska suicid.
7. Höja kompetens hos personal och andra nyckelpersoner inom vård och omsorg.
8. Genomföra händelseanalyser efter suicid.
9. Stöd frivilligorganisationer.

Vissa justeringar har gjorts i svarsalternativen för att anpassa till yrkeskategorier, uppdrag, verksamhetsområde etc.

Analys

Analysen har skett i dialog med representanter i utskottet, separat och i grupp. Respektive förvaltning/verksamhetsområde har besvarat enkäten och resultatet har sammanställts och därefter analyserats i utskottet. Analysen har skett vid två gemensamma workshops under våren 2022. Vid workshopen presenterade respektive förvaltning/verksamhetsområde sitt resultat. Utifrån presentationerna genomfördes en gemensam analys där gemensamma utvecklingsområden mellan Malmö stad och Region Skåne identifierades.

Analys och resultat är förankrat i Samverkansforum för psykisk hälsa vuxna och barn/unga.

5. Resultat

Resultatet redovisas utifrån varje förvaltning/verksamhetsområde.

Kartläggningen har identifierat pågående arbete och utvecklingsområden som lett fram till förslag på åtgärder både gemensamt och inom varje förvaltning/verksamhetsområde.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Enkäten har besvarats av en grupp bestående av olika funktioner och verksamhetsområden inom förvaltningen.

Pågående arbete

Förebyggande åtgärder sker utifrån uppdrag psykisk hälsa handlingsplan och genom utbildningar och information.

- Utbildningsinsatser - Basprogram introduktion: Suicidprevention i svensk sjukvård (SPISS), Första hjälpen för psykisk hälsa (MHFA).
- Utbildning i beroende och missbruk och motiverande samtal (MI).
- Finns verksamhetsnära rutiner för hur man ska agera när klienter är suicidnära, finns ”kort” för hjälp i samtal med klienter som uttrycker suicidala tankar inom ASF. Händelseanalyser initieras endast vid dödsfall som anmäls enligt lex Maria/lex Sarah.
- Insats riktad till barn och unga – samverkan med psykolog på BUP, andra aktiviteter som ingår i det grundläggande uppdraget att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga i staden.
- Olika aktiviteter som syftar till att minska risker och öka skydd, kompetenscentrum för våld i nära relationer, bostad, försörjningsstöd, vräkningsförebyggare, IPS- individ anpassat stöd till arbete , behandling missbruk/beroende övrig råd, stöd och vård.

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

Finns inga rutiner/riktlinjer/handlingsplaner eller andra antagna dokument.

Saknar övergripande mål för förvaltningen samt policy/rutin för arbete med suicidprevention och ”vad gör vi när det händer.

- Utbildning: Psyk E-bas finns att tillgå – behöver se om den är användbar för ASF. Utbildningar behöver utvärderas och samla ihop tankar och frågor efter utbildning.
- HR- och ledarperspektiv – vilket är arbetsgivarens ansvar, vilken hjälp finns att ge. Utbildning till chefer.
- Utvecklande av motiverande samtal- kopplat till suicidnära klienter.
- Saknar övergripande mål för förvaltningen samt policy/rutin för arbete med suicidprevention och ”vad gör vi när det händer.
- Finns verksamhetsnära aktiviteter och ”hjälpkort” men ingen gemensam plan. Socialpsykiatrisamordnare som utbildar i psykisk hälsa och arbetar i

enskilda ärenden – saknar en sammanhållen strategi för uppdraget (behöver utvecklas).

Funktionsstödsförvaltningen

Inom förvaltningen har enkäten besvarats av enhetschefer i dialog med respektive ledningsgrupp.

Pågående arbete

Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande och erbjuder stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående. Tillhandahåller mötesplatser för brukare, deras anhöriga och brukarorganisationer. Utveckla välfärdsteknologi, utveckla medborgardialog och brukarinflytande. Utveckla barnrätts-, jämställdhets- och antidiskrimineringsperspektiv. Inom det suicidpreventiva arbetet har man ett pågående arbete inom ramen för uppdrag psykisk hälsas handlingsplan.

- Utbildningsinsatser – Basprogram introduktion: SPISS- Suicidprevention i svensk sjukvård, och MHFA - Första hjälpen för psykisk hälsa.
- Utbildning i beroende och missbruk.
- Händelseanalyser initieras endast vid dödsfall som anmäls enligt Lex Maria/Lex Sarah.
- Stöd till anhöriga, anhörigkonsulent inom förvaltningen.
- Utbildning och implementering av återhämtningsinriktat arbetssätt, inrättande av evidensbaserade modeller integrerad psykiatri mellan vuxenpsykiatri i Malmö och funktionsstödsförvaltningen socialpsykiatri och dess verksamheter. Verksamhetsnära stöd anpassat till målgrupp. Konsultation och handledning i det verksamhetsnära arbetet.

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

Kartläggningen visar att det saknas ett spritt arbete i förvaltningen. En del personer och verksamheter har kunskap, och uppdrag inom det suicidpreventiva arbetet men det saknas om man ser till hela förvaltningen som helhet.

- Fortsatt generell kompetenshöjning inom området.
- Riktad kompetenshöjning till chefer i Första hjälpen till psykisk hälsa och/eller Psyk e-bas Suicid fördjupad utbildning.

- Granska hur det ser ut med styrande dokument och rutiner. Rutin för hur medarbetare ska agera vid suicid eller suicidförsök. För att förebygga suicid, stärka vårdkedjan och säkerställa samverkan i de organisatoriska mellanrummen.
- Gemensamma händelseanalyser med Region Skåne och Malmö Stad
- Analys kring medel för att minska suicid, kopplat till skydds- och begränsningsåtgärder.
- Sprida redan förebyggande arbete till hela förvaltningen.

Hälsa- vård och omsorgsförvaltningen

Enkäten har besvarats av en grupp bestående av olika funktioner och verksamhetsområden inom förvaltningen.

Pågående arbete

Förebyggande åtgärder/aktiviteter och konsultativa psykiatrisjuksköterskor.

Utbildningar, sex återkommande varje termin.

- Ångest och oro - att möta och stötta. Depression och suicidprevention.
- Grundläggande psykiatrisk omvårdnad och äldre och missbruk.
- Bemötande, omvårdnad vid psykisk ohälsa inom kommunal hälso- och sjukvård.
- Handledning
- SPISS – omfattar tre delkurser med grundläggande kunskap om suicid och suicidprevention.
- Erbjuder utbildning i Första Hjälpn för psykisk hälsa (MHFA).

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

- Ta fram rutin för hur medarbetare ska agera vid suicidrisk.
Implementering av rutin.
- Ta fram metoder och strategier för att förebygga suicid.
- Pilot psykisk hälsa – välfärdsteknologi – pedagogisk miljö, start till hösten.
FoU-studie ”Hur välfärdsteknik kan hjälpa äldre personer med psykisk ohälsa”.
- Utbildning i Psyk E bas senior och fortsatt utbildning i Första hjälpen till psykisk hälsa.

Grundskoleförvaltningen

Enkäten har besvarats av en grupp bestående av olika funktioner och kompetenser inom elevhälsan.

Pågående arbete

Det genomförs en samlad mängd insatser. Viktigt att förstå betydelsen av helheten. Medicinska elevhälsan träffar alla barn löpande, vissa i tätare sammanhang. Man genomför tre större hälsosamtal under grundskoletiden. Flera mindre möten. Finns tillgång till kurator på skolan.

Inom elevhälsoarbetet finns tvärprofessionellt arbete som samverkar inom elevhälsoteam och ska verka på hela skolan.

Olika professioner har tydliga uppdrag och speciella utbildningar.

- Specialpedagog
- Kurator.
- Medicinsk elevhälsa (skolsköterska, skolläkare)
- Psykolog

Varje person/ elev är en helhet där ett holistiskt och personcentrerat förhållningssätt och samarbete för varje elevs bästa är viktigt. Inkluderat alla aspekter, så som även psykisk hälsa, skolfrånvaro, fysiskt mående och sociala relationer. Personal inom Grundskoleförvaltningen arbetar med varje elevs bästa i fokus och ett sett att gemensamt arbeta strukturerat, kan vara utifrån modellen ”Systematiskt tillsammans för lärande” (STFL).

Inom ramen för det suicidpreventiva arbetet har en Handbok – Våga fråga, psykisk hälsa och suicidprevention arbetats fram. Denna handbok är tänkt att användas som stöd i arbetet med elever med psykisk ohälsa och självmordstankar och vänder sig personal inom skolan, såsom rektorer, pedagoger och elevhälsopersonal. Den är tänkt att vara en tillgänglig baskunskap. Material finns tillgängligt på intranätet Komin och upptryckt på samtliga skolor. Det är en del av det samlade förebyggande arbetet med psykisk hälsa. Materialet har fått bra respons.

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

- Riktad föreläsning dels kring psykisk hälsa och suicidprevention till all elevhälsopersonal.
- Samtal utifrån riktade frågor i tvärprofessionella grupper.

- Stärka det arbete som görs och hur vi kan utveckla det.
- Skolors samlade dagliga arbete med trygghet, tydlighet, relationer och närvaro är viktigt för att barn ska må bra i skolan och kunna känna delaktighet, tillhörighet.
- Ge möjlighet att upptäcka när någon inte mår bra.
- Insatser för att främja samverkan mellan olika huvudmän.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Enkäten har besvarats av en grupp bestående av olika funktioner och kompetenser inom elevhälsan. Elevhälsan finns bara i gymnasieförvaltningen. 50% av eleverna finns i fristående verksamheter och ingår inte i denna kartläggning.

Pågående arbete

Stödja eleverna utveckling mot utbildningens mål utifrån främst förebyggande och främjande arbete. Elevhälsan arbetar stödjande och främjande. Elevhälsan är både central och lokal. Uppdrag när det gäller psykisk hälsa är att identifiera, bedömning, åtgärder, uppföljning och Individ – gruppnivå.

Elevhälsan erbjuder: Motiverande samtal, relationsstärkande samtal, hälsosamtal och stöd från psykolog och kurator. Elevhälsoteamets arbete är remittering, bedömning, närvarofrämjande arbete, vuxenrelation och att förmedla information om utbildningar. I deras löpande arbete ingår att arbeta förebyggande kring psykisk hälsa. Professioner inom elevhälsan: skolsköterska, skolläkare, kurator, psykolog och specialpedagog/lärare.

Hur vet man hur eleverna mår: Man genomför ett antal enkäter, skolbarns hälsovanor, Regionens folkhälsoenkät, medicinska elevhälsans hälsoenkät, Elevenkät, verksamhetsbesök/nätverksträffar med elevhälsans professioner och Samverkanspartners.

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

Saknar en åtgärdsplan med uttalat mål kring det suicidpreventiva arbetet.

Har behov av ytterligare utbildningsinsatser, både interna och externa utbildningar inom suicidprevention. Finns inga styrande dokument, rutiner för att förebygga suicid eller rutiner/riktlinjer eller andra antagna dokument.

- Införande av YAM- skolprogram. Utbildningsprogram till elever kring psykisk hälsa, psykisk ohälsa och suicid.
- Pilotsatsning- utbildningen Första hjälpen till psykisk hälsa(ungdomsdelen) till skolpersonal.
- Handbok till skolpersonal och anhöriga. Checklista för att uppmärksamma och förebygga suicid.
- Lärande via händelseanalyser för att tydliggöra ansvar och arbeta systematisk tillsammans med Region Skåne, BUP och socialtjänstens barn och unga.

Barn och ungdomspsykiatri och habiliteringen

Enkäten har besvarats av fyra enheter och verksamhetsområden inom BUP.

Svaren har kommit in från öppenvårdsmottagning, habilitering barn och unga, och specialistmottagningen.

Pågående arbete

Utbildningar, information som är riktade insatser till barn och unga. Har verksamhetsnära insatser, riktlinjer för suicidriskbedömning, evidensbaserade metoder, genomgång och repetition av suicidpreventionsmaterialet från deplyftet, SPiSS webbutbildning, regelbundna SPiSS-samtal, snabba uppföljningar vid försämrat mående hos patienter. Finns en Suicidpreventionssamordnare kopplat till Barn och ungdomspsykiatri. Samtal kunskap om diagnoser och föräldrastöd.

Utbildningar:

SPiSS webbkurser, SPiSS-samtal, Terma, Gröna Korset, patientsäkerhetombud och chefer utbildas kontinuerligt i förvaltningens patientsäkerhetsarbete och organisation, Psyk e-bas suicid.

Finns:

- Rutiner för suicidprevention samt handlingsplan för om patient uttalar suicidönskan och regionalt handlingsprogram för suicidprevention.
- Riktlinjer för suicidriskbedömning barn och unga och hur utreda/bedöma suicidrisk. Hur du ska agera vid suicid/suicidrisk, hur suicid/suicidförsök följs upp och hur suicidrisk identifieras/uppmärksammas.

- Stöd till närstående (kopplat till suicid)

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

Regelbundna rapporter om evidensläget, om det kommit ny forskning eller nya manualer. Insatser för att främja samverkan mellan olika huvudmän skulle vara gynnsamt. Det finns en massa styrdokument men inte alltid så kända för medarbetare.

- Stöd i kartläggning och analys av behov och förutsättningar (inkl. förekomst, riskgrupper och resurser.
- Stöd i att ta fram en åtgärdsplan eller rutiner vid risk för suicid.
- Stöd i implementering av olika insatser eller samverkansformer.
- Stöd i prioriteringar och anpassning av metoder och strategier för att förebygga suicid.
- Forum för att dela kunskap och erfarenheter med andra aktörer och förvaltningar.
- Ökat brukar- och anhörigperspektiv.
- Behov av stöd i arbetet för att förebygga suicid.
- Händelseanalys – hur kan vi undvika att det händer igen?
- Lärande via händelseanalyser för att tydliggöra ansvar och arbeta systematisk tillsammans med BUP inom Region Skåne och barn och unga inom socialtjänsten Malmö stad. Hur ser befintlig vårdkedjan ut inom kommunen och regionen.

Primärvården

Det finns skillnader i svaren som kan bero på att de tolkas olika/eventuellt förstärks utifrån om olika roller fyllt i. Sju av sexton vårdcentraler har fyllt i enkäten. Resultaten behöver följas upp av intervjuer och gemensam diskussion för att kunna göra djupare tolkning av primärvårdens svar.

Pågående arbete

- Att ha tillgång till psykologer som kan utföra samtalsbehandlingar utgör suicidprevention på vårdcentraler. Alla genomför insatser för att främja psykisk hälsa, behandla psykisk ohälsa och förebygga risk för suicid.
- Utbildning - SPiSS webbkurser. Psyk e-bas suicid finns på Region Skånes utbildningsportal

- Andra utbildningsinsatser kring exempelvis LPT, triageringsföreläsning för SSK vid psykisk ohälsa och suicidrisk.
- Patientsäkerhetombud och chefer utbildas kontinuerligt i patientsäkerhetsarbete och organisation.
- Behandlingsmetoder, såsom KBT, vid lätta till medelsvåra psykiatriska tillstånd
- Hänvisning till med andra aktörer som patienten kan vända sig.
- Rutiner – på enskilda vårdcentraler genomförs suicidriskbedömning i telefon. Vid besök finns standardiserad intervjumall vid psykisk ohälsa.

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

Resultaten behöver följas upp av intervjuer och gemensam diskussion för att kunna göra en djupare tolkning. Förbättrad samverkan med andra huvudmän genom fortsatt samarbete med Malmö stad utifrån gemensamma åtgärder inom det suicidpreventiva arbetet.

- De förefaller ändå se olika ut vårdcentraler emellan vilket är ett problem för patientsäkerhet och jämlik vård. Samtliga vårdcentraler som svarar på enkäten uttrycker behov av ytterligare insatser stöd i fortlöpande arbetet.
- Förbättrad samverkan med andra huvudmän viktigt. När samverkan är aktuellt och hur görs detta på bästa sätt behöver förtydligas.
- Att göra vårdcentralerna tillgängliga med ökad kontinuitet och teambaserat arbetssätt
- Vidare utbildning för att kunna identifiera och behandla psykisk ohälsa.

Vuxenpsykiatri

Enkäten har besvarats av fyra verksamhetsområden inom Malmös Vuxenpsykiatri; akutpsykiatrisk mottagning, allmänpsykiatrisk mottagning, beroendecentrum och annat.

Pågående arbete

Suicidriskbedömningar:

- RETTS/triage, triagehandboken (Psyk-akut + PAP)
- Suicidriskbedömningar (suicidstegen)
- SUAS-S (skattningsformulär)

Utbildningar:

- SPISS – Webbaserat + Diskussionsgrupper. Utbildningar i suicidriskbedömningar som hålls för slutenvårdspersonal.
- Olika former av grupper för att fånga upp uttalade problem i patientgruppen. Psykoedukativt arbete.
- Interna utbildningar om suicidriskbedömningar, SPISS, handledning, 7-dagars uppföljning efter inläggande vård av mobila teamet.
- ASSIP - Attempted Suicide Short Intervention Program som är att följa upp självmordsöverlevande med samtal, där personens egen berättelse står i fokus.

Identifierade utvecklingsområden och förslag på åtgärder

- Stöd av implementering av olika insatser eller samverkansformer.
- Forum för att kunna dela kunskap och erfarenheter med andra aktörer och förvaltningar.
- Ökat brukar- och anhörigperspektiv.
- Stöd i prioriteringar och anpassning av metoder och strategier för att förebygga suicid.
- Mer utbildning om vad suicidforskningen kan berätta gällande långtidsförebyggande suicidpreventiva metoder. Vad går att göra vid icke akuta fall Långtidsförebyggande suicidpreventiva åtgärder.
- Tillgänglighet till öppenvårdsmottagningarna och andra insatser (mobila team).

6. Gemensamt identifierade behov

Nedan redovisas en frågeställning där alla förvaltningar/verksamhetsområden utom grundskoleförvaltningen har svarat ja på tillhörande påståenden. Inom Region Skånes specialistpsykiatri finns styrande dokument för att identifiera psykisk ohälsa, suicidnära och suicidrisk, men finns en önskan att arbeta fram gemensamma rutiner och riktlinjer vid misstanke om suicidrisk med kommunen.

Vad har ni för behov av stöd i arbetet med att förebygga suicid?

- Stöd i kartläggning och analys av behov och förutsättningar (inkl. förekomst, riskgrupper och resurser.
- Stöd i att ta fram en åtgärdsplan, eller rutiner vid risk för suicid.
- Stöd i implementering av olika insatser eller samverkansformer.
- Stöd i prioriteringar och anpassning av metoder och strategier för att förebygga suicid
- Forum för att dela kunskap och erfarenheter med andra aktörer och förvaltningar.
- Stöd i att inrätta evidensbaserad kunskap inom suicidprevention.
- Ökat brukar- och anhörigperspektiv.

Saknas:

- Finns ingen övergripande rutin, rutiner/riktlinjer eller existerande styrande dokument för att identifiera psykisk ohälsa, suicidnära och suicidrisk.
- Finns inget arbete med uttalat mål att förebygga suicid .
- Nej men det finns planer på att påbörja riktade insatser till vuxna för att förebygga suicid.
- Finns ingen gemensam larmplan och/eller uttalad samverkan mellan räddningstjänsten, polisen och akutsjukvården i samband med larm vid suicidrisk?
- Det finns inga insatser med syfte att begränsa tillgång till medel och/eller metoder för suicid, t.ex. i den fysiska miljön?

Förslag på åtgärder

Det finns ett behov av en förbättrad samverkan och samarbete mellan Malmö stad och Region Skåne, men även internt. Samarbetet behöver även förbättras med ideella organisationer.

Ansvarsfördelningen behöver bli tydligare och en säkerställd vårdkedja bör arbetas fram mellan Malmö stad och Region Skåne inom det suicidpreventiva arbetet. Genom bättre samverkan får verksamheterna ökad kunskap och förståelse för varandras uppdrag, ansvar och förutsättningar, vilket skapar samsyn i frågor som rör suicidprevention. Verksamheter inom hälso- och sjukvården är viktiga samverkanspartners för ett framgångsrikt suicidpreventivt arbete. Utskottet för

suicidprevention får som uppdrag att planera gemensamma aktiviteter och kunskapsöverföring mellan förvaltningar och Region Skånes verksamheter. Här nedan presenteras ett antal åtgärder.

- **Gemensamma forum för utbildning och workshop:** kring suicidprevention.
- **Information till medborgare;** Tydlig information till medarbetare och medborgare. Samlänka mellan kommun och Region. Kalmar som exempel; [Suicidprevention - Region Kalmar län](#).
- **Kommungemensamma rutiner och riktlinjer vid misstanke om suicidrisk.** Alla verksamheten har angett att de inte har någon slags rutiner/riktlinjer/handlingsplan eller andra antagna dokument.
- **Ta fram en gemensam checklista/handbok** som har en systematisk koppling till aktuell utbildning som erbjuds inom suicidprevention- hur göra i praktiken.
- **Händelseanalyser:** Gemensamt med Malmö Stad och Region Skåne. Workshop- verksamhetsöverskridande händelseanalyser inom socialtjänsten utifrån suicid eller suicidförsök med hälso- och sjukvården i genomförandet av händelseanalyser för ett gemensamt lärande och säkerställa mellanrummen i vårdkedjan.

7. Fysisk miljö, folkhälsa och blåljus

Olika insatser för att förebygga suicid har olika starkt stöd i forskningen. Att prioritera insatser som har bevisad effekt är en viktig utgångspunkt för de kommuner som på kort sikt inte har möjlighet att utveckla en bredd av åtgärder. En av de åtgärder som har starkast forskningsstöd är att få bort inslag i den offentliga miljön där risken för självmord är hög (så kallade hot spots). Det kan i praktiken handla om att förändra byggnader eller att installera skyddsräcken på olika platser. En viktig del är att främja en god och jämlik psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och självmord i hela befolkningen. Att minska stigmatiseringen av personer med psykisk ohälsa är en viktig del av det arbetet.

Inom ramen för genomförd kartläggning har nedan identifierats

- **Kartläggningen** visar på att man inte känner till om man har insatser med syfte att begränsa tillgång till medel och/eller metoder för suicid, t.ex. i den fysiska miljön.
- **Inom Malmö stads arbete kring folkhälsa** finns det inte något förebyggande arbete eller policy kring folkhälsa kopplat till suicidprevention.
- **Kartläggningen** ger svar på att man inte vet om man har en gemensam larmplan och/eller uttalad samverkan mellan räddningstjänsten, polisen och akutsjukvården i samband med larm vid suicidrisk.

Det finns ett fortsatt behov av att kartlägga och identifiera hur arbetet kring suicid ser ut inom andra förvaltningar i Malmö exempelvis inom de ”hårda” förvaltningarna och hur samarbetet ser ut med blåljusverksamheter.

Pågående dialog och inventering

Folkhälsa

- Påbörjad dialog med stadskontoret kopplat till antistigma, stigma kring psykisk ohälsa bland medborgare. Förslag är att suicidprevention med tillhörande dokument ingår i Folkhälsopolicyn.

Fysisk miljö

- En dialog har inletts med fastighets- och gatukontoret och stadsbyggnadskontoret.
- Seminarie om fysisk planering hösten 2022
Regionala utskottet för suicidprevention planerar ett seminarium riktat till Skånes kommuner och Region Skånes verksamheter. Seminariet syftar till att främja samverkan, ta fram ny kunskap och att stödja kunskapsspridning och uppföljning inom området den fysiska miljön och samarbete med blåljus.
- Vänskapsbänk ”Gula bänkar” kopplat till suicidprevention i Malmö stads stadsmiljö i samarbete med serviceförvaltningen och fastighet/gatukontoret kommer att ses över. [Vänskapsbänkarna: Det börjar med en gul bänk... och ett hej. | Helsingborg.se](#) ”

Blåljus

- Genom att man betraktar självmord som en psykologisk olycka finns ett etablerat nätverk mellan blåsljusverksamheter och Region Skåne. Samordnare för suicidprevention i Malmö ingår i nätverket för att bevaka och inventera hur samverkan ser ut mellan Malmö stad och Blåsljusverksamheterna.